

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

33.

K U R Y E R L I T E W S K I.

G A Z E T A U R Z Ę D O W A.

Вильна. Пятница. 28-го Апрѣля. — 1839 — Wilno. Piątek. 28-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В и л ь н а.

21-го Апрѣля, въ Высочайшій торжественный день Тезоименитства Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы, въ 10½ часовъ утра произведенъ былъ на дворцовой площади военный парадъ, по окончаніи котораго Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генералъ-Губернаторъ, принималъ у себя поздравленія Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ, Дворянства и почетнѣйшаго Духовенства. — Послѣ того въ дворцовой церкви и во всѣхъ церквяхъ прочихъ исповѣданій совершенно было благодарственное Господу Богу молебствіе о здравіи и долголетіи Ихъ Императорскихъ Величествъ и всего Августѣйшаго Дома.

Въ три часа у Его Сіятельства Господина Генералъ-Губернатора былъ большой обѣдъ, а вечеромъ балъ, данный Дворянствомъ въ ресурсовомъ собраніи.

Городъ былъ блистательно иллюминированъ.

Настоящее торжество, всегда столь радостное, соединится отнынѣ еще съ сладостными воспоминаніями, что въ этотъ день открыто здѣсь для призрѣнія и воспитанія дѣтей бѣднѣйшаго класса, заведеніе дома Пріюта, который, получая образованіе по примѣру предназначенныхъ къ учрежденію дѣтскихъ Пріютовъ въ Петербургѣ и другихъ городахъ, составитъ нераздѣльную нѣтвь этой новой отрасли благотворенія.

Предположеніе объ основаніи въ Вильнѣ Дома Пріюта удостоено было Высочайшимъ утвержденіемъ въ Генварѣ нынѣшняго года и Его Императорское Величество, Всемилостивѣйше соизволило пожаловать для помѣщенія этого заведенія одинъ изъ казенныхъ въ городѣ домовъ и на первоначальное устройство три тысячи рублей. — Сумма эта увеличилась еще добровольными приношеніями здѣшнихъ жителей около девяти тысячъ рублей и пожертвованіемъ ими разныхъ вещей, которыя во время бала въ ресурсъ разыграны въ лотерей и принесли въ пользу Пріюта болѣе трехъ тысячъ пяти сотъ рублей. — Сверхъ того получено въ доходъ за отдачу въ наемъ верхнихъ комнатъ въ пожалованномъ домѣ сличкомъ 1,700 рублей, въ слѣдствіе того, вся касса со-

W I A D O M O Ś C I K R A J O W E.

W i l n o.

21-го Kwietnia, jako w dzień Wysokich Imięnin Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości, o pół do 11-ej zrana, na placu pałacowym, odbyła się parada wojskowa, po której Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, przyjmował powinszowania Wojskowych i Cywilnych Urzędników, Dworzanstwa i Wyższego Duchowieństwa. — Późem w cerkwi pałacowej i we wszystkich kościołach innych wyznań, odprawiły się dziękczynne do Pana Boga modły o zdrowie i długi Najjaśniejszych Cesarstwa Ich Mości i całego Najjaśniejszego Domu.

O godzinie 3-oiej u Jaśnie Oświeconego Pana Jenerał-Gubernatora wielki obiad, a wieczorem bal, dany przez Obywateli w salach resursowych.

Miasto było świetnie illuminowane.

Uroczystość dzisiejsza, zawsze tak radośna, połączy się odtąd jeszcze z rokosznymi pamiątkami: gdyż w dniu tym otworzone tu zostało, dla opatrzenia i wychowania dzieci ubogiej klasy, zaprowadzenie Domu Przytułku, który, będąc utworzony na wzór zamierzonych do założenia Przytułku dzieci w Petersburgu, i innych miastach, stanie się nieoddzielną gałęzią tego nowego szczerpu dobroczynności.

Zamiar założenia w Wilnie Domu Przytułku, udarowany został Najwyższem utwierdzeniem w Styczniu roku teraźniejszego, i Jego Cesarzowska Mość, Najłaskawiej raczył oddać dla umieszczenia tego zakładu, jeden ze skarbowych w mieście domów, a na początkowe urządzenie trzy tysiące rubli. — Summa ta powiększoną została jeszcze dobrowolnemi ofiarami tutejszych mieszkańców, około dziewięciu tysięcy rubli i ofiarowaniem różnych rzeczy, z których, pod czas balu w Ressursie, odbyła się ułożona loterya i przyniosła na rzecz Przytułku więcej trzech tysięcy pięciuset rubli. Nadto, otrzymano dochodu za wynajęcie górnych pokojów w дарowanym domu, wyżej 1,700 rubli, a skutkiem tego wszystkiego, zupełny zbiór w kassie uczynił więcej 17-stu tysięcy rubli, z których użyto

ставила болѣе 17 т. рублей, изъ которыхъ употреблено на первоначальное устройство около двухъ тысячъ руб.

Въ ожиданіи изданія общихъ, объ управленіи дѣтскими Пріютами правилъ, начертаны для Виленскаго Дома Пріюта къ руководству временныя основанія. Его Сіятельство Господинъ Генералъ-Губернаторъ, утвердивъ ихъ, изволилъ изъявить согласіе свое на принятіе званія Попечителя этого заведенія, которымъ ближайшее заведованіе предоставлено особому Дамскому Комитету подъ Предсѣдательствомъ Супруги Г. Виленскаго Гражданскаго Губернатора Княгини Елисаветы Петровны Долгорукой.

Для производства дѣлъ Комитета приглашены въ Секретари и въ должность Кассира лица изъ участвовавшихъ въ пожертвованіяхъ, а для надзора въ самомъ домѣ назначена Смотрительница и помощница ея. — Болѣе двадцати дѣтей самыхъ бѣднѣйшихъ родителей приняты въ заведеніе.

Такимъ образомъ все было приготовлено къ открытію дѣтскаго Пріюта въ день Тезоименитства Государыни Императрицы, Августѣйшей Покровительницы всѣхъ предпріятій, клонящихся къ улучшенію быта бѣдныхъ сословій.

Открытіе это совершено въ 1-мъ часу пополудни въ присутствіи Его Сіятельства Господина Генералъ-Губернатора и въ собраніи знатнѣйшихъ Дамъ, высшихъ Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Почетнѣйшихъ Дворянъ. — Оно началось благодарственнымъ Господу Богу молебствіемъ съ водоосвященіемъ комнатъ, предназначенныхъ быть благотворнымъ для безпріютныхъ дѣтей убѣжищемъ. — Послѣ того произнесена отъ Дамскаго Комитета, соответственная настоящему случаю рѣчь; за тѣмъ читаны были: 1., Предложеніе Его Сіятельства Господина Генералъ-Губернатора о Всемиловитѣйшемъ пожалованіи заведенію трехъ тысячъ рублей и дома для помѣщенія; 2, Списокъ лицъ, участвовавшихъ въ пожертвованіи и 3., Отчетъ во всѣхъ поступившихъ и израсходованныхъ суммахъ. — Въ заключеніе приняты дѣти въ пропѣтомъ ими съ хорами пѣчихъ, драгоцѣнномъ сердцу Русскому Гимнѣ: „Боже Царя Храни,“ выразили теплыя чувствованія признательности своей къ столь вѣжной, Отеческой о нихъ заботливости Августѣйшаго Монарха.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 20-го Апрѣля.

Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, препроводилъ здѣшнему бургомистру 4,000 голландскихъ гульденовъ, для вспоможенія бѣдныхъ.

(О.Г.Ц.П.)

24-го Апрѣля.

По донесеніямъ Голландскихъ журналовъ, Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій будетъ праздновать день своего рожденія среди Королевы, Фамиліи, и потомъ 30 ч. с. м. отправится чрезъ Тилбургъ и Нимвегенъ, возвращаясь въ Германію.

(A.P.S.Z.)

ПРУССІЯ.

Берлинъ, 25-го Апрѣля.

День 19 с. м. будетъ памятнымъ для Бельгіи; въ этотъ день подписанъ мирный трактатъ между Бельгіею и Голландіею, заключенный при содѣйствіи 5 могущественныхъ державъ, равно какъ и два другіе трактата между Бельгіею и 5 могущественными державами, также между Голландіею и этими же Государствами. Извѣстіе это получено въ Берлинѣ телеграфическимъ путемъ. (О.Г.Ц.П.)

АВСТРІЯ.

Вѣна, 19-го Апрѣля.

Въ Далмацію опять отправлены вспомогательныя войска, чтобы быть въ готовности на всякій случай

на początkowe oporządzenie około dwóch tysięcy rubli.

W oczekiwaniu wydania ogólnych, o zarządzaniu Przytułkami dla dzieci prawideł, ułożone zostały dla Wileńskiego Doma Przytułku, ku przewodnictwowi w utrzymywaniu tymczasowe przepisy. Jaśnie Oświecony Pan Jenerał-Gubernator, potwierdziwszy je, raczył oświadczyć zgodzenie się swoje na przyjęcie tytułu Opiekuna tego zaprowadzenia, którego bliższe zawiadownictwo polecone Osobnemu Komitetowi Dam, pod Prezydencją Małżonki P. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora Xiężny Elżbiety Piotrowny Dołhorukiej.

Dla kierunku działań Komitetu zaproszone, na Sekretarza i do obowiązków Kassjera, osoby z liczby czyniących na ten przedmiot ofiary, a dla dozoru w samym domu, dobrana jest Dozorczyńni z pomocniczką. Więcej dwadzieścioro dzieci najuboższych rodziców przyjęto do zakładu.

W taki sposób wszystko było przygotowanem do otworzenia Przytułku dla dzieci w dzień Wysokich Imienin Cesarzowej Jej Mości, NAJJAŚNIEJSZEJ Protektorki wszystkich przedsięwzięć, dążących do ulepszenia bytu klas ubogich.

Otwarcie to odbyło się o godzinie 1-ej z południa, w obecności Jaśnie Oświeconego Pana Jenerał-Gubernatora przy zgromadzeniu znakomitszych Dam, Wyższych Wojskowych i Cywilnych Urzędników i znaczniejszych Obywateli. — Rozpoczęło się dziękczynnem do Pana Boga modły i poświęceniem pokojów, przeznaczonych na schronienie dla niemających przytułku dzieci. Potym czytana była w imieniu Komitetu Dam rzecz stosowana do obecnej okoliczności, a po niej zostały przeczytane: 1) Przełożenie Jaśnie Oświeconego Pana Jenerał-Gubernatora o Najłaskawszem darowaniu dla tego zakładu trzech tysięcy rub. i domu na jego umieszczenie. 2) Listę osób, które się ofiarami przyłożyły i 3) Rachunek wszystkich przychodów i rozchodów pieniężnych. — Na zamknięcie, przyjęte dzieci, w śpiewanym przez nie, razem z chorem śpiewaków, drogim dla serca ruskiego hymnie: „Boże Króla zachowaj“ wyraziły uczucia pałającej wdzięczności swojej, za tak czułą, rodzicielską o nich pieczołowitość NAJJAŚNIEJSZEGO MONARCHY.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIJDERLANDY.

Amsterdam, 20-go Kwietnia.

CESARZEWICZ NASTĘPCA Tronu Rosyjskiego, przesłał tutejszemu burmistrzowi 4000 zł. hol., w celu rozdania ich pomiędzy ubogich.

Dnia 24.

Podług dzienników hollenderskich WIELKI Książę NASTĘPCA Rosyjski obchodzić ma dzień swoich urodzin wpośród rodziny Królewskiej, a potem d. 30 ter. m. wyjedzie przez Tilburg i Nimegę, z powrotem do Niemiec. (A.P.S.Z.)

PRUSSY.

Berlin, 25-go Kwietnia.

Dzień 19 ty b. m. będzie pamiętnym w dziejach Belgii: gdyż w tym dniu podpisany został traktat pokoju między Belgią a Hollandyą, za pośrednictwem pięciu wielkich mocarstw zawarty, jako też i dwa osobne traktaty między Belgią, a pięcią wielkimi mocarstwami, tudzież między Hollandyą a temiż samymi mocarstwami. Wiadomość ta nadeszła telegrafem do Berlina. (G.R.K.P.)

AUSTRIA.

Wiedeń, 19-go Kwietnia.

Do Dalmacyi wysłano znowu posiłki wojskowe, ażeby być na pogotowiu w razie wszelkiej potrzeby prze-

противъ Черногорцевъ.

Лембергъ, 23-го Апрѣля.

Изъ Галаца въ Молдавію увѣдомляютъ отъ 14-го Марта: „По официальнымъ извѣстіямъ въ деревнѣ Войдемирѣ на полъ-мили отъ Силистріи, вверхъ по теченію рѣки появилась моровая язва. До сихъ поръ только трое умерло отъ сей заразы, а трое заболѣло. Деревня заперта.“ (G. C.)

Г е р м а н і я.

Мюнхенъ, 23-го Апрѣля.

Отъѣздъ Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго назначенъ 23 числа Мая мѣсяца. Въ тоже самое время Герцогиня Браганца выйдетъ изъ Мюнхена, и прежде всего отправится въ Стокгольмъ. Графъ Маврикій Межанъ будетъ сопровождать ее до Любека. (О.Г.Ц.П.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 19-го Апрѣля.

Г-нъ Тьеръ согласенъ вступить въ Министерство, на такихъ только условіяхъ, которые дворъ не можетъ принять, то есть: чтобы Г-нъ Пасси вошелъ въ составъ Министерства, и Палата приступила къ новому выбору Президента, чтобы Правительство поддерживало выборъ кандидата, Г-на Одилона Барро, на мѣсто Президента, чтобы ни одинъ изъ членовъ общества 221 не былъ Министромъ и чтобы программа, которую онъ поднесъ Королю, была еще разъ рассмотрѣна. Извѣстно, что Г-нъ Тьеръ требуетъ въ оной, чтобы совѣтъ Министровъ былъ составленъ только изъ членовъ лѣвой стороны. Вчера вечеромъ, Г. Гизо имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Герцогомъ Броли. Сегодня по утру, Маршалъ Сультъ былъ приглашенъ во дворецъ.

— *Courrier*, судя по многочисленнымъ поѣздкамъ Г. Зеа-Бермудеса къ разнымъ Европейскимъ дворамъ, заключаетъ, что Испанскія дѣла будутъ окончены посредствомъ переговоровъ. Извѣстіе это по крайней мѣрѣ преждевременно.

— Г-жа Америка Веспучи, происходящая по прямой линіи отъ славнаго морехода, именемъ котораго наречена 4 часть свѣта, просила конгресса Соединенныхъ Штатовъ пожаловать ей права гражданства и участокъ земли. Конгрессъ отказалъ ей въ просьбѣ, но открылъ немедленно подписку въ ее пользу, поручая великодушію Американцевъ правуку одного изъ извѣстнѣйшихъ мореплавателей. (О.Г.Ц.П.)

20-го Апрѣля.

Большая часть газетъ извѣщаютъ надежду, что не позже понедѣльника (22 ч.) будетъ объявленъ въ Мониторѣ новый составъ постояннаго Министерства. Говорятъ, что Г. Тьеръ будетъ имѣть сегодня вечеромъ у Короля аудіенцію вмѣстѣ съ Гг. Сультомъ, Броли, Пасси и Дюпенемъ. (G. C.)

Б е л г і я.

Брюссель, 19-го Апрѣля.

Здѣшнее Правительство заключило торговой трактатъ съ Испанією. Графъ Лаленгъ, Белгійскій Посланникъ въ Мадридѣ, управлялъ переговорами и самъ привезъ сюда проектъ. Король подписалъ уже проектъ, и Графъ отвезетъ его обратно въ Мадридъ.

21-го Апрѣля.

Сегодня, въ числѣ официальныхъ извѣстій Монитера, помѣщено слѣдующее: „Сегодня утромъ (21 Апрѣля) курьеръ прибывшій въ Брюссель, привезъ подписанный 19 с. м. мирный трактатъ между Белгією и пятью державами, равно какъ между Белгією, Голландією и Германскимъ Союзомъ. Гг. Зенфть и Билонъ были уполномоченными Германскаго Союза. Послѣдній трактатъ, коимъ Союзъ положилъ принять участіе въ конференціи 23 Января, былъ предметомъ переговоровъ.“ (О.Г.Ц.П.)

А н г л і я.

Лондонъ, 15-го Апрѣля.

Говорятъ, что на большомъ собраніи реформаторовъ въ Дублинѣ, бывшемъ подъ председательствомъ Герцога Лейстера, находилось около 5,000 osób. При концѣ засѣданія собраніе постановило поднести благодарственный адресъ Королевы, за хороше управленіе Лорда Норманби, а равно и за назначеніе преемникомъ его, благороднаго Барона Фортескью. Въ концѣ адреса изъяснено, какія плачевныя послѣдствія предстоятъ для Ирландіи, если когда либо партія тори будетъ главою правленія.

— Послѣднія извѣстія изъ Остѣ-Индіи получены отъ 23-го Февраля, и вообще благопріятны. Камъ-Рамъ, владѣтель Герата, не возставалъ противъ Англіи, какъ прежде донесено, напротивъ того принялъ по дружески агента Остѣ-Индской компаніи, поручи-

овико Czarnogórcem.

Лвѡвъ, 23 Квѣтнія.

Зъ Галацу въ Мультанахъ доносятъ подъ д. 14 Марца: „Ведугъ урѣдowychъ wiadomości, we wsi Wojdemir, o pół mili od Sylistryi, płynąc w górę rzeki, wybuchła zaraza morowa, dżumą zwana. Dotąd trzy osoby umarły z tej zarazy a trzy zachorowały. Wieś została zamknięta.“ (G. C.)

Н і е м ц я.

Monachium, 23-го Квѣтнія.

Odjazd Xięcia Maxymiliana Leuchtenberskiego naznaczony został na dzień 23 Maja. W tymże samymъ czasie Xiężna Braganza wyjedzie z Monachium i naprzódъ uda się do Sztokolmu. Hrabia Maurycy Mejean towarzyszyć jej będzie do Lubeki. (G.R.K.P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 19 Квѣтнія.

P. Thiers podał takie warunki względemъ swego wejścia do Ministerstwa, jakichъ дворъ przyjąć nie mógł, to jest: aby P. Passy mianowany byłъ członkiemъ gabinetu, a Izba przystąpiła do nowego wyboru prezesa; aby Rządъ popierałъ kandydaturę na Prezesa Izby, P. Odillon Barrot; aby żadenъ członekъ towarzystwa 221 nie byłъ Ministremъ; наконецъ, aby program, który miałъ zaszczytъ złożyć Monarsze, byłъ razъ jeszcze roztrząśniony. Wiadomo, że w témъ piśmie zawarowałъ sobie P. Thiers składъ gabinetu z samychъ tylko członkówъ lewej strony. Wczora wieczoremъ, P. Guizot, miałъ długą naradę z Xięciemъ Broglie. Dziś rano Marszałekъ Soult został zaproszony spiesźnie do zamku.

— *Kurier* wnosi z licznychъ podróży P. Zea-Bermudes do rozinaitychъ дворówъ europejskich, że sprawa hiszpańska załatwioną będzie układami. Wniosekъ ten przynajmniej przedwczesny.

— Pani Ameryka Vespuci, pochodząca w prostej linii od sławnego męża, który nadałъ swoje imię tej części świata, upraszała Kongressu Stanów - Zjednoczonych, o nadanie jej naturalizacyi i kawałka ziemi. Kongress odmówiłъ jej żądaniu, natychmiastъ jednakъ otworzyłъ składkę, polecającъ wspaniałości ludu amerykańskiego prawnukę jednego z najznakomitszychъ żeglarzy. (G.R.K.P.)

Dnia 20.

Większa część gazetъ wynurza nadzieję, że najdalej w понедіаtekъ (22) będzie ogłoszony w Monitorze nowy składъ stałego Ministerstwa. Mówią, że Pan Thiers będzie miałъ dzisiaj wieczoremъ posłuchanie u Króla wrazъ z PP. Soult, Broglie, Passy i Dupin. (G. C.)

Б е л г і я.

Bruxella, 19 Квѣтнія.

Rządъ nasz zawarłъ traktatъ handlowy z Hiszpanią. Hr. Lalaing, Belgijski Poseł w Madrycie, kierowałъ układami i samъ przywiózłъ tu projektъ. Królъ jużъ podpisałъ, a Hrabia odwiezie go napowrótъ do Madrytu.

21 Квѣтнія.

Dzisiaj umieściłъ Monitor, w części urzędowej sweго pisma: Dzisiaj z rana (21 Квѣтнія) goniec, przybyły do Bruxelli, przywiózłъ traktatъ pokoju, podpisany 19 b. m. między Belgią a pięcioma mocarstwami, tudzież między Belgią a Hollandyą i Związkiemъ Niemieckimъ. PP. Senfft i Bülowъ byli pełnomocnikami Niemieckiego Związku. Traktatъ ostatni, stanowiący aktъ przystąpienia Związku-Niemieckiego, byłъ, po oznajmieniu postanowieńъ konferencyi z dnia 23 Stycznia, przedmiotemъ układówъ. (G.R.K.P.)

А н г л і я.

Londyn, dnia 15 Квѣтнія.

Na wielkimъ zgromadzeniu reformatörówъ w Dublinie, odbywanemъ pod przewodnictwemъ Xięcia Leinster, miało się znajdować około 5000 osób. Przy końcu posiedzenia uchwaliło zgromadzenie adresъ dziękczynny do Królowej, za dobre zarządy Lorda Normanby, tudzież za mianowanie jego następcą szlachetnie myślącego męża Barona Fortescue. Przy końcu adresu wystawiono smutne skutki dla Irlandyi, gdyby kiedykolwiekъ stronnictwo torysówъ owładało stér Rządu.

— Wiadomości z Indyj Wschodnichъ dochodzą do 25 Lutego. W ogólności są pomyślne. Kamram, władca Heratu, nie oświadczyłъ się przeciwъ Anglii, jakъ dawniej donoszono, owszemъ przyjmuje u siebie po przyjacielsku Porucznika Pottinger, агента компаніи Wschod-

ка Поттингера. Говорятъ, что Англіійскія войска заняли безъ сопротивленія Гидерабадъ и Гукаръ, и такимъ образомъ завладѣли берегами Инда. Эмиры Синда признали владычество Англіи. Впрочемъ Сиръ Фень не отказывается уже начальствовать надъ Англіійскими войсками.

— Торговля Англіи съ Китаемъ пріостановилась съ Декабря мѣсяца слѣдствіемъ несогласій, возникшихъ по поводу тайнаго ввоза опиума Англіійскимъ купцомъ Иннесомъ. Китайцы не хотятъ возобновлять торговыхъ сношеній, пока Г. Иннесъ не выѣдетъ изъ сего Государства.

— Въ Министерской газетѣ помѣщено о наименованіи Лорда Понсонби Виконтомъ, а посланника Е. К. В. при Вѣнскомъ дворѣ, Г-на Ламба, Перомъ и Барономъ. (О.Г.Ц.П.)

20-го Апрѣля.

Нижняя Палата окончила сегодня продолжительныя пренія на счетъ предложенія Сира Джона Росселя, касательно билля, коимъ оправдывается правленіе Министровъ большинствомъ 318 противу 296 голосовъ. (Г. С.)

Испанія.

Мадридъ, 6-го Апрѣля.

Говорятъ, что правительство намѣревается откупить на откупъ за 32 миліона реаловъ, доходъ съ Мадридскихъ заставъ. Всѣ заставы столицы въ Январѣ мѣсяцъ принесли дохода 2,915,063 реаловъ, въ Февралѣ, 2,345,085, а въ Мартѣ 2,583,656.

(изъ Франц. газ.)

Въ Толосѣ, теперешней столицѣ Дона-Карлоса, говорятъ о безпрестанныхъ ссорахъ Генерала Марото съ партіею называемою Апостольскою. Кажется, что многіе намѣреваются поддерживать права на престолъ Инфанта Дона-Себастьяна, вмѣсто Дона-Карлоса. Неизвѣстно, будетъ ли приведенъ въ исполненіе этотъ проектъ, но кажется, что Донъ-Карлосъ и Марото, хотя и не совсѣмъ согласны между собою, падутъ жертвою сихъ замысловъ.

— Изъ Байонны пишутъ, что Марото былъ въ Толосѣ и видѣлся съ Донъ-Карлосомъ, но Герцогиня Беирская отказала ему въ аудіенціи.

— Изъ того же города отъ 14-го Апрѣля пишутъ, что 9-го числа сего мѣсяца было сраженіе подъ Сегуромъ, въ коемъ отрядъ Кабреры побѣжденъ войсками Королевы. Въ извѣстіяхъ полученныхъ изъ Сарагоссы отъ 11-го с. м. ничего о семъ не упоминаютъ.

— Изъ Барцелонны пишутъ, что въ семъ городѣ происходилъ недавно разбитіи плѣнныхъ, и что осталось еще 600 Карлистовъ по недостатку плѣнныхъ Королевскихъ войскъ. Рядовые сихъ войскъ находились въ самомъ жалкомъ положеніи. (О.Г.Ц.П.)

Италія.

Римъ, 13-го Апрѣля.

Носились слухи, что на Донъ-Мигуеля, который охотился близъ Неттуно, напали нѣсколько человекъ въ маскахъ и ограбили его. Лакей и извозчикъ Донъ Мигуеля отъ страха убѣжали, самъ же Донъ-Мигуель храбро защищался, но его повалили на землю, причемъ онъ былъ раненъ въ шею. Донъ-Мигуель имѣлъ при себѣ только серебряныя часы и нѣсколько скудій, но у его лакея нашли много золота и нѣсколько золотыхъ часовъ. Разбойники взяли тоже драгоцѣнное ружье, изъ котораго Донъ-Мигуель выстрѣлялъ. Полиція дѣятельно преслѣдуетъ преступниковъ. (О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 27-го Марта.

Здѣсь получено извѣстіе о возвращеніи Мегмеда-Али въ Египетъ и о томъ, что онъ немедленно по прибытіи своимъ велѣлъ перевозить войско въ Сирію.

— Вчера какъ въ день Турецкаго Нового Года, всѣ Государственные Савовники приносили Султану поздравленія.

— (Изъ Французскихъ Газетъ.) — Адмиралъ Руссенъ успѣлъ наконецъ склонить Султана оставить военныя предпріятія. Къ Мегмеду - Али, незадолго будетъ отправленъ Султанскій уполномоченный, который долженъ вступить въ переговоры съ правителемъ Египта касательно главныхъ условій договора заключеннаго въ Кіутая; Султанъ будто даже обѣщалъ, что онъ отправитъ въ Египетъ уполномоченнаго для производства переговоровъ, утверждающихъ окончательно постоянный образъ феодальнаго владѣнія въ этомъ краѣ. (Г. С.)

Египетъ.

Каиръ, 20-го Марта.

Подтвердилось вполнѣ взятіе Англичанами Аде-

дно-Индійской. Войска англискіе мѣли заѣмъ безъ о-пору Hyderabad и Hukkar, и тѣмъ способомъ оpanowały brzegi Indu. Emirowie Sindu uznali państwo Anglii. Z resztą Sir Fane chce już zatrzymać naczelne dowództwo nad wojskiem angielskim.

— W skutku sporow, handel Anglii z Chinami przerwany został w miesiącu Grudniu. Powodem do tego było przemycenie opium przez angielskiego kupca P. Innes. Chińczycy nie chcą pręcej zezwolić na przywrócenie handlowych stosunkow, aż gdy P. Innes kraj ich opuści.

— Gazeta dworska umieściła mianowanie Lorda Ponsonby, Vice-Hrabia, a parem i Baronem P. Lamb, Po- sta J. K. M. przy dworze Wiedeńskim.

20 Kwietnia.

Izba niższa zakończyła w dniu dzisiejszym dłu- gie spory w rzeczy wniosku Sir John Russel, względem zapewnienia Ministrom bilu, usprawiedliwiającego ich administracyą, a to większością 318 głosów prze- ciw 296. (G.R.K.P.)

Hiszpania.

Madryt, 6-go Kwietnia.

Stychać, że Rząd chce wypuścić w sierżawę, za 32 milionów realow, dochod rogatkowy w Madrycie. Wszystkie rogatki stolicy przyniosły dochodu w miesią- cu Styczniu 2,915,063 realów, w Lutym, 2,345,085, a w Marcu, 2,583,656.

(Z gazet francuzkich).

W Tolozie, terażniejszej stolicy D. Karlosa i jego dworu, mówią o ciągłych niesnaskach między Jenera- tem Maroto, a stronnictwem zwanem apostolskim. Zda- je się, że niektóre osoby mają zamiar, zamiast D. Kar- losa, ogłosić pretendentem Infanta D. Sebastiana. Nie wiadomo czyli ten projekt przyjdzie do skutku, lecz zdaje się, że D. Karlos i Maroto, lubo niezupełnie z sobą zgodni, staną się ofiarą tych tajemnych działań

— Piszą z Bayonny, że Maroto, przybywszy do Tolo- zy, widział się z D. Karlosem, lecz Książna Beiry nie chciała mu udzielić posłuchania.

— Z tegoż miasta donoszą pod dniem 14 Kwietnia, że w dniu 9 t. m. zaszła bitwa pod Segurą, w której oddział wojsk Kabrery, pokonany został przez wojska Królowej. Wiadomości z Saragossy z dnia 11 b. m. nie o tém nie wspominają.

— Donoszą z Barcellony, że w tém mieście niedawno nastąpiła wymiana jeńców między stronami wojującemi, i że pozostało jeszcze 600 Karolistów, których z powo- du braku jeńców nadal pozostawiono. Szeregowi z wojsk Królowej znajdowali się w najopłakaniejszym sta- nie. (G.R.K.P.)

Włosy.

Rzym, 13-go Kwietnia.

Biegała wieść po mieście, że D. Miguel, znajdu- jący się na polowaniu blisko Nettuno, napadnięty i zra- bowany został przez kilku ludzi zamaskowanych. Je- go służący i woźnica, z przestrochu ochronili się. D. Miguel bronił się walecznie; nakoniec rzucono go na ziemię, przy czém został w gardło raniony. D. Miguel miał tylko przy sobie srebrny zegarek i kilka skudow; przy jego zaś służącym znaleziono dużo złota i kilka zło- tych zegarków. Rabusie wzięli także z sobą kosztowną broń palną, z której D. Miguel wystrzelił. Policya bacz- nie śledzi przestępców. (G.R.K.P.)

Турція.

Stambul, 27-go Марта.

Нadeszла ту wiadomość o powrocie Mehmeda-Ali do Egiptu, i o tém, że zaraz po swoim przybyciu, ka- зал przewozić wojsko do Syrii.

— Dnia wczorajszego, jako w dzień nowego-roku tu- reckiego, wszyscy dygnitarze państwa, składali Sułtano- wipowinszowanie.

— (Z gazet francuzkich.) — Udało się nareszcie Ad- miralowi Roussin, skłonić Sułtana do zaniechania swo- ich zamiarow wojennych. Wkrótce będzie wysłany do Mehmeda Ali, pełnomocnik Sułtański, którego obo- wiązkіem będie: porozumieć się z rządcą Egiptu wzglę- dem głównych warunkow, układu zawartego w Ki- utaja; nawet miał Sułtan przyobieczać, że wyśle do Egi- ptu osobę, upoważnioną do układow, zapewniających o- statecznie stałą formę władztwa feudalnego w tym kraju.

Египт.

Kair, 20 Марца.

Wzięcie Aden przez Anglików, potwierdziło się

а, то только можно присовокупить, что жители выступили все безъ изыятія, кромѣ немногихъ Еврейскихъ семействъ оставшихся на прежнее жительство. Англичане занимаются укрѣпленіемъ Адена.

Изъ Индіи получено здѣсь важное извѣстіе о смерти Генерала Аллара въ Лагорской области. Онъ предполагалъ навсегда уже возвратиться во Францію. (G. C.)

БѢГЛЫЙ ВЗГЛЯДЪ

На возобновленный Зимній Дворецъ.

Въ предѣлахъ краткой журнальной статьи мы не можемъ представить подробностей сего давняго созданія искусства, удивляющаго въ цѣломъ, и восхищающаго въ отдѣльных частяхъ. Мы можемъ только бросить бѣглый взглядъ на этотъ несравненный памятникъ, и раздѣлить съ читателями наши чувства и впечатлѣнія, что и исполняемъ въ самыхъ сжатыхъ выраженіяхъ.

Въ Декабрѣ 1837 года, отъ огромнаго и великолѣпнаго зданія, украшавшаго собою столицу въ теченіе шести царствованій, остались одні голыя, обгорѣлыя стѣны. Знвшіе внутреннее устройство Дворца и величественныя его формы, полагали, что на возобновленіе его потребуется, по крайней мѣрѣ, четверть столѣтія. Такъ думали даже и многіе опытные строители, и такъ писали объ этомъ за границею. Но тѣ, которые такъ думали, говорили и писали, не знали духа Русскаго народа. Постигнувъ его вполнѣ Тотъ, Которому Провидѣніе вѣрило его участь! Петръ Великій сдѣлалъ изъ Россіи, въ четверть столѣтія, то, на что требовались въ другіяхъ Европейскихъ Государствахъ многіе вѣки, и Правнукъ дивнаго Петра сказалъ, что Онъ чрезъ годъ будетъ встрѣчать праздникъ Свѣтлаго Воскресенія въ стѣнахъ возобновленнаго Дворца—сказалъ, и Дворецъ возродился изъ развалинъ къ назначенному дню! Это первое чудо въ ходѣ цѣлаго дѣла, едва постижимое умомъ!

Высочайшею волею назначена была строительная коммиссія *) и непосредственное наблюденіе за исполненіемъ поручено Его Сіятельству Графу Петру Андреевичу Клейнмихелю. Работа, какъ говорится, закипѣла! Мысль исполненіе лѣтѣ дружно впередъ. Едва придумано, и немедленно сдѣлано. Царское слово, назначившее срокъ работѣ, какъ солнечный лучъ согрѣвало сердца всѣхъ строителей, отъ малаго до великаго, и съ каждымъ днемъ, при каждой трудности порождало новое усердіе. Русскіе люди, вѣрные слуги Государевы, хотѣли угодить своему Царю-Государю, оправдать Его надежду, и доказать свѣту, что для Русскихъ нѣтъ ничего невозможнаго, и что въ Царскомъ словѣ заключается все могущество Россіи. Наступилъ праздникъ Свѣтлаго Христова Воскресенія, и воля Царская исполнилась; Дворецъ освѣщенъ, и въ возобновленныхъ стѣнахъ Дворцовой церкви раздались сладостные звуки ликующаго Правословія о радостномъ Воскресеніи Искупителя міра!... Вѣримъ, потому что видимъ возобновленный Дворецъ; вѣримъ, потому что увидавъ внутреннюю его отдѣлку, мы приведены были въ такое восхищеніе, какое производитъ на душу видъ древней статуи, возобновленной Кановою, или картины Рафаэля, очищенной и украшенной блистательною рамой!...

При первомъ шагѣ во внутренность Дворца, отъ главнаго подъезда (съ набережной Невы), при первомъ взглядѣ на парадную лѣстницу, вы уже постигаете характеръ величія цѣлаго зданія. Лѣстница вся изъ Италійскаго Каррарскаго мрамора. Стѣны отдѣланы въ стилѣ возрожденія (style de la renaissance). Плафонъ живописный, изъ прежнихъ, украшавшихъ залы Императрицы Елисаветы Петровны. Рядъ колоннъ, изъ превосходнаго Сердобольскаго гранита, украшаетъ портикъ втораго яруса. Капители и подножія колоннъ, пиластры и архитектурическія украшенія стѣнъ частью бронзовыя, частью раззолоченыя. Между двумя аванзалами, большою и малою, во всю длину сей части зданія, гдѣ прежде были малыя отдѣленія, устроена нынѣ превосходная, свѣтлая галерея, во вкусѣ древнихъ Римскихъ зданій, которыхъ образцы сохранились въ Помпѣхъ. Галерея сія расписана древ-

неискупенней; то только dodać należy, że mieszkańcy wynieśli się, wszyscy bez wyjątku, z wyjątkiem niewielu rodzin żydowskich, które na miejscu zostały. Anglicy zajmują się obwarowaniem Adenu.

— Z Indyj otrzymano tu ważną wiadomość o śmierci Generała Allard, w kraju Lahore. Zamierzał on właśnie wrócić już nazawsze do Francji. (G. C.)

ШЫБКИ РЗУТ ОКА

На одновіоны Палац Зимовы.

Въ границахъ короткаго журналинскаго артыкулу, ніе можамъ выставіць szczególow tego dziwnego dzieła sztuki, zadziwiającego w całości, i zachwycającego w oddzielnych częściach. Możemy tylko rzucić szybki przegląd, na ten niezrównany pomnik, podzielić z czytelnikami nasze uczucia i wrażenia, co też dopełniamy w najtreściwszych wyrazach.

W Grudniu 1837 roku, z ogromnej i wspaniałej budowy, będącej ozdobą stolicy, przez ciąg sześciu panowań, zostały same tylko ogorzałe ściany. Ci, którzy znali wewnętrzne urządzenie pałacu i wspaniałe jego formy, sądzili, że na jego odbudowanie, potrzeba przynajmniej, czwartą część wieku. Tak rozumiało wielu nawet doświadczonych budowniczych, i tak pisali o tem za granicą. Ale ci, którzy tak myśleli, mówili i pisali, nie znali ducha narodu Roskiego. Pojął go w zupełności Ten, Któremu Opatrzność powierzyła jego losy! Piotr Wielki zrobił z Rosyji, w ćwierć wieku, to, na co trzeba było, w innych Europejskich Państwach, kilku wieków, a Prawnuk zadziwiającego Piotra wyrzekł, że w rok będzie obchodził święta Zmartwychwstania Pańskiego w murach odbudowanego pałacu—rzekł, i pałac odrodził się z rozwalin na dzień niezaczony! To jest pierwszym cudem w postępie całego dzieła, ledwie pojętego rozumem!

Z woli Najwyższejznaczona była Kommissya budownicza *), a bezpośredni dozór nad wykonaniem poruczony był J.W. Hrabie Piotrowi Kleimichelowi. Robota, jak mówią, zawrzała! Myśli spełnienie postępowały razem. Ledwie pomyslano, już zrobiono. Cesarzskie słowo, które zamierzyło kres robocie, jak promień słoneczny ogrzewało serca wszystkich budowniczych, od małego do wielkiego, z każdym dniem, z każdą trudnością zapalała się nowa gorliwość. Ludzie Ruscy, wierni słudzy Monarchy, chcieli dogodzić swojemu Monarsze Panu, zjścić jego nadzieję, i pokazać światu, że dla Rosyan nie ma niepodobnego, i że w słowie Monarszym zawiera się cała potęga Rosyji. Nastąpiły święta Zmartwychwstania Pańskiego, wola Cesarzowa spełniona: pałac poświęcony, w odnowionych murach cerkwi pałacowej dały się słyszeć wdzięczne głosy śpiewów prawej wiary o radośnem Zmartwychwstaniu Zbawiciela świata! — Wierzymy, dla tego, że widzimy, odbudowany pałac; wierzymy dla tego, że zobaczywszy wewnętrzną jego robotę, zostaliśmy wprawieni w takie zachwycenie, jakie sprawia w duszy widok starożytnego posągu, odnowionego przez Kanowę, albo obrazu Rafaela, oczyszczonego i ozdobionego świetnymi ramami!...

Na pierwszym wstępie do środka Pałacu od głównego zajazdu (od pobrzeża Newy), na pierwszym spójrzeniu na paradne wschody, daje się postrzegać charakter wspaniałości całej budowy. Wschody całe z Włoskiego Karrarskiego marmuru. Ściany są w stylu odrodzenia (style de la renaissance). Sufit malowany, z dawniejszych, zdobiących salę Cesarzowej Elżbiety Pietrowny. Rząd kolumn, z wybornego Serdobolskiego granitu, zdobi portyk drugiego piętra. Kapitele i podnoża kolumn, pilastrow i architektoniczne ozdoby ścian, częścią brązowe, częścią złoczone. Między dwiema przedsalami, większą i mniejszą, przez całą długość tej części budowy, gdzie dawniej były małe oddziały, zrobiona teraz bardzo piękna, światła galerya, w smaku dawnych Rzymskich budowli, których wzory zachowały się w Pompei. Galerya ta malowana jest w guście starożytnym Etruskiego malarstwa. Efekt tej galeryi zadziwiający! Sala Feldmarszałkowska

*) Членами Коммиссіи назначены были въ самомъ началѣ ея: Министръ Императорскаго Двора, Свѣтлѣйшій Князь П. М. Волконскій (предсѣдательствующій), Оберъ-Шталмейстеръ Князь В. В. Долгоруковъ, Генераль-Адъютантъ Графъ П. А. Клейнмихель, Генераль-Лейтенантъ Готманъ и Члены Кабинета Его Императорскаго Величества. Главные Архитекторы: 4-го кл. Штаубертъ, Дѣйств. Сш. Совѣт. Стасовъ и Коллеж. Совѣт. Брюлловъ.

*) Członkami Kommissji byli назначeni nasamprzód: Minister Dworu Cesarzskiego, Jasnie Oświecony Xiążę P. M. Wołkoński (prezylujący), Wielki Koniusz Xiążę W. W. Dołgorukow, Jenerał-Adjutant Hrabia P. A. Kleinmichel, Jenerał-Porucznik Hotmann i Członkowie Gabinetu Jego Cesarzkiej Mości Główni Architekci: 4-tej klasy Staubert, Rzecz. R. St. Stasow i Rad. Kol. Briulow.

нею Этрурскою живописью. Эффектъ этой галереи удивительный! Зала Фельдмаршальская возобновлена великолепно, и, по прежнему, украшена портретами во весь рост Фельдмаршаловъ Графа Румянцева-Задунайскаго, Князя Потемкина-Таврическаго, Князя Италийскаго Графа Суворова-Рымникскаго, Князя Кутузова-Смоленскаго, Графа Дибича Забалканскаго и Князя Варшавскаго Графа Паскевича-Эриванскаго *). Каждое прозваніе Фельдмаршала напоминаетъ рядъ великихъ событій! Зала Петровская есть мастерское произведеніе искусства, и, такъ сказать, палладіумъ Русской славы и величія. Стѣны обиты малиновымъ бархатомъ, испещреннымъ Русскими двуглавыми золотыми орлами. Плафонъ также изъ орловъ. Въ ниши, между ионическими колоннами, на пьедесталѣ, вѣлана аллегорическая современная картина, изображающая Петра Великаго, вѣдомаго Славою. Надъ великимъ Мужемъ парятъ гении и несутъ Императорскую Корону. Картина сія имѣетъ высокое художественное достоинство, и драгоцѣнна по ехodusу lika безсмертнаго Петра. Она писана, по преданіямъ, съ натуры знаменитымъ Миньяромъ, во время бытности Петра Великаго въ Парижѣ. Подъ картиною, на возвышеніи, поставленъ священный тронъ Императорскій. Помѣстите у подножія изображенія Преобразователя Россіи, символъ ея могущества—мысль высокая и инитическая. Размышляя о Петрѣ, о нынѣшнемъ величіи Россіи, и вспоминая о той Петровой быстротѣ, съ которою возродилось зданіе, вѣщающее въ себѣ памятникъ Великаго Мужа, воображенію кажется, что Петръ еще живъ между нами, что онъ еще печется о славіи и могуществѣ Россіи, блюдетъ наше спокойствіе, созидаетъ гряды и флоты, и какъ желѣзною стѣною ограждаетъ насъ непобѣдимымъ войскомъ своимъ отъ всякаго покушенія вражды и зависти! Вотъ двѣ картины, изображающія досто-славную Полтавскую битву. Въ дѣлѣ преобразованія, правильнѣе, пересозданія Россіи, побѣда сія есть то же, что послѣдній вѣнецъ при сооруженіи зданія. Зала Петра украшена достойнымъ образомъ: огромныя люстры, канделябры, стѣнные подсвѣчники и даже столы, всѣ изъ серебра, въ самыхъ красивыхъ формахъ. Не хочется выйти изъ этой залы: она приковываетъ къ себѣ взоры и сердце. Большая приемная зала, называемая обыкновенно Бѣлою залою, нынѣ распространена. Она украшена гербами всѣхъ Губерній и областей, составляющихъ одно неразрывное цѣлое, Россійскую Имперію, превосходящую пространствомъ, разнообразіемъ, богатствомъ и внутреннею силою всѣ Царства, о которыхъ память сохранилась въ Исторіи. Военная Галерея также перестроена; она теперь свѣтла и имѣетъ по карнизу прелестную галерею съ раззолоченными поручами. Всѣ портреты спасены во время пожара, и поставлены на прежнихъ мѣстахъ. Зала сія драгоцѣнна по воспоминаніямъ о благодѣи Провидѣнія въ тяжкую годину, и о величіи Александра Благословеннаго въ борьбѣ съ непобѣдимымъ. Тѣ, которые послѣ Полтавской побѣды не вѣрили, что Россія неприкосновенна и непобѣдима, удостовѣрились въ этомъ послѣ отечественной войны 1812 года, а война 1813 и 1814, доказала міру умѣренность Россіи въ ея могуществѣ, которое не имѣетъ другой цѣли въ своей дѣятельности, какъ общее спокойствіе и благо Европы. — При возобновленіи Дворца устроена новая зала, называемая Гренадерскою, отличающаяся plentifulными украшеніями изъ арматуръ лѣнной работы. Вотъ отдѣленіе приемныхъ комнатъ бѣль-эжажа! Теперь перейдемъ во внутреннія комнаты Государыни Императрицы. Къ нимъ прилегаютъ залы Концертная, украшенная статуями работы Германа, и Столовая. Отсюда вы входите въ малахитовую гостиную, и здѣсь начинается очарованіе, осуществленіе всего того, что изобрѣтало, въ волшебныхъ разсказахъ, воображеніе поэтовъ! Стѣны бѣлыя, стюковые, плафонъ, двери, карнизы горятъ позолотою, въ чудныхъ узорахъ. Колонны и пиластры, каминъ, вазы изъ драгоцѣннаго малахита. Мебели сплошь раззолоченныя. Это подлинно чертогъ царскій! Рядомъ съ малахитовою гостиною находится небольшая комната, называемая Помпеевскою. Стѣны въ ней стюковыя, а по стюку врызаны (incrusted) узоры Этрурской живописи. Это почти то же, что мозаиковая работа. Она отличается вѣчною свѣжестью красокъ и прочностью. Другими дверями изъ малахитовой гостиной вы проходите чрезъ рядъ богато и изящно убранныхъ комнатъ, между которыми угловой кабинетъ, окнами на Неву и на Адмиралтейство, украшенный превосходнымъ плафономъ, особенно привлекателенъ, и чрезъ почивальню, въ которой удив-

вспоминаніе одновѣна, и, какъ давнѣе, приоздобоена портретами, въ całej figurze Feldmarszałkow, Hr. Rumiancowa Zadunajskiego, Xięcia Potemkina Tauryckiego, Xięcia Italijskiego Hr. Suworowa - Rymnickiego, Hrabiego Dybicza-Zabalkańskiego i Xięcia Warszawskiego Hr. Paskiewicza Erywańskiego *) Każde imię Feldmarszałka przypomina szereg wielkich wypadków! Sala Piotra jest mistrzowskim dziełem sztuki, i można powiedzieć, palladium sławy i wielkości Rosyi. Ściany obite karmazynowym aksamitem, a na nim rozrzucone Rosyjskie dwógłowne złote orły. Sufit także w orłach. We framudze, między kolumnami jaspisowymi, na podnożu, osadiony allegoryczny apoteozny obraz, wystawiający Piotra Wielkiego, przewodniczonego od Sławy. Nad Wielkim Mężem, unoszące się genjusze trzymają Cesarzką Koronę. Ten obraz ma wysoką sztukę wartość, i nieostacowany jest dla podobieństwa twarzy nieśmiertelnego Piotra, malowany, jak nieśie podanie, z nатуры przez sławnego Alignard, pod czas bytności Piotra Wielkiego w Paryżu. Pod obrazem na podwyższeniu stoi poświęcony Tron Cesarzki. Umieścić u podnoża wizerunku Przeobraźciciela Rosyi, symbol jego potęgi—myśl wysoka i poetyczna. Rozmyślając o Piotrze, o terazniejszej wielkości Rosyi, i wspomniawszy o tej Piotrowej szybkości, z jaką się odrodziła ta budowa, zawierająca w sobie pomnik Wielkiego Męża, zdaje się samej wyobraźni, że Piotr jeszcze żyje między nami, że on jeszcze ma pieczęć o sławie i potęgę Rosyi, strzeże naszej spokojności, buduje grody i floty, i jakby żelazną ścianą, osłania nas niezwykłym swym wojskiem od wszelkiego pokuszenia się nieprzyjaciół i zawiści! Otoż dwa obrazy, wystawiające sławną bitwę Poltawską. W dziele przekształcenia, właściwiej przetworzenia Rosyi, zwycięstwo to jest tém właśnie, co ostatni wieńnek w stawianiu budowli. Sala Piotra godnie jest przyozdobiona: ogromne żirandole, канделябры, świeczniki ścienne, nawet stoły, wszystkie ze srebra, w usłupniejszych kształtach. Nie chce się wychodzić z tej sali, pociąga do siebie oczy i serce. Wielka sala przyjęcia, nazywana Białą, teraz rozszerzona, przyozdobiona herbami wszystkich Gubernij i prowincyj, składających jedną nierozdzieloną całość, Imperium Rosyjskie, przewyższające rozległością, rozmaitością, bogactwem i wewnętrzną siłą, wszystkie Państwa, o których zachowana pamięć w Historji. Galeria Wojenna, także przestrobiona: teraz światła i ma nad gładem przeszliczną galerią ze złoczonemi poręczami. Wszystkie portrety ocalone od pożaru i postawione na dawnych miejscach. Ta Sala droga jest dla pamiętek łask Opatrzności, w duchu nieszczej i dla wielkości Aleksandra Błogosławionego w walce z niezwyciężonym. Ci, którzy pozwojętwinie Poltawskim niewierzyli, że Rosya jest niełykalną i niezwyciężoną, przekonali się o tém, po wojnie ojczystej 1812 roku, a wojna 1813 i 1814, dowiodła światu umiarkowania Rosyi w swej mocy, która niema innego celu w działaniu, jak powszechną spokojność i dobro Europy. — W odbudowaniu Pałacu zrobiona nowa sala, nazwana Grenadyerską, która się odznacza stosownemi ozdobami armatury pięknej roboty. To jest oddział pokojów przyjęcia pierwszego piętra! Teraz przejdziemy do wewnętrznych pokojów Cesarzowej. Stykają się z niemi sale: Koncertowa, ozdobiona posągami dłota P. Hermana i Jadelina. Złaz wchodzi się do pokoju malachitowego i tu się zaczyna oczarowanie, ujęstowanie wszystkiego tego, cokolwiek wynalazła w czarowniczych opowiadaniach, wyobraźnia poetów! Ściany białe gipsowe. Sufit, drzwi, gładzysie oslepiają blaskiem złota, w cudnych wzorach. Kolumny i pilastry, kominek, wazy z drogiego malachitu. Meble w miąż złoczone. Jest to prawdziwie pałac Królewski! W ciągu z malachitowym pokojem, znajduje się nie wielki pokój, nazywany Pompejańskim. Ściany w nim gipsowe, na gipsie w gładz rżnięte wzory Etruskiego malowidła. Równa się prawie mazaikowej robocie. Odznacza się wiekuią świeżością kolorów i trwałością. Drugimi dźwiami z malachitowego pokoju przechodzi się szereg bogato i prześlicznie ubranych pokojów, między którymi kątowy gabinet, z oknami na Nową i do Admiralicji, przyozdobiony precudownym sufitem szeregowiejszej powabności i przez sypialny, w którym zadziwia prześliczny gładz rzeźbiarskiej roboty P. Hermana, wchodzi się do gotowalniczego, zakończanego przezroczystymi arkadami z gotycką rzeźbą. Z tamąd się rozlewa zapach wiosny! Coby się to znaczyło? Przeszedłszy arkady, znajdujesz się w Kwietniku, urządzone w zagłębieniu, do którego prowadzą marmurowe schody. W środku Kwietnika wybija wodoskok, a w kącie altanka. Naokoło zieloność i kwiaty, pociągające wzrok swą rozmaitością, a wdzięcznością zapachu nową dające przyjemność! Pokój ten wydobyty, można-

*) Dla budujących osławieni młota.

**) Dla następnych zostawione są miejsca.

лать вась предельный фризъ, скульптурной работы Г. Германа, достигаете уборной, окончивающейся прозрачными аркадами съ готическою резьбою. Оттуда разносятся запахи весны! Чтобы это значило? Пройдя аркады, вы очутились въ цвѣтникахъ, устроенныхъ въ углубленіи, въ которое ведетъ мраморная лѣстница. Посреди цвѣтника бьетъ фонтанъ, а въ углу устроена бесѣдка. Вокругъ зелень и цвѣты, привлекающіе взоры своимъ разнообразіемъ, улаждающіе своимъ благоуханіемъ! Эта комната исторгнута, такъ сказать, изъ тысячи и одной ночи, изъ волшебныхъ вымысловъ Востока. Но, вотъ Востокъ во всемъ своемъ блескѣ и великолѣпнѣ; вѣсть чистъ той дивной Алгамбры, которой удивлялись стекались странники въ Гренаду, въ жилище мудрыхъ и просвѣщенныхъ Халифовъ! Изъ уборной вы выходите въ хранилище, изукрашенную съ верха до низу золотыми и цвѣтными арабесками, въ восточномъ вкусѣ; сквозъ разноцвѣтное окно проникаетъ какой-то неопредѣленный свѣтъ. Подъ огромнымъ зеркаломъ устроена наравнѣ съ поломъ мраморная ванна, а изъ самаго зеркала бьетъ вода. Полъ устланъ мягкимъ, восточнымъ ковромъ; подъ сводомъ фонтанъ съ розовыми стеклами. Это не комната, а пнѣтискій стрывокъ блистательнаго времени Халифа Гренадскаго! Алгамбра отдѣлана живописцемъ Алексисомъ, а по кончаніи сего искуснаго художника, работа довершена Г. Германомъ. Обширный, свѣтлый корридоръ раздѣляетъ комнаты Ихъ Императорскихъ Высочествъ Великихъ Князей Константина, Николая и Михаила, отъ временной половины Его Императорскаго Высочества Цесаревича Наслѣдника Престола. Въ комнатахъ юныхъ Великихъ Князей все принаровлено къ Ихъ возрасту и занятіямъ. Временная половина Цесаревича Наслѣдника Престола замѣчательна тѣмъ, что въ ней оставлены нѣкоторыя комнаты въ томъ самомъ видѣ, въ какомъ онѣ находились въ то время, когда ихъ занималъ нынѣ благополучно царствующій Государь Императоръ, будучи Великимъ Княземъ, а передъ Нимъ покойный Императоръ Александръ Павловичъ, для котораго, при рожденіи Его, отдѣланы были здѣсь комнаты, оставленныя нынѣ въ прежнемъ ихъ видѣ. Въ этомъ же ярусѣ находятся двѣ церкви. Большая церковь, по былымъ стѣнамъ, украшена богатою позолотою. Особенно замѣчательны здѣсь образъ Воскресенія Христова на плафонѣ, труды Г. Басина, и четыре Евангелиста, Г. Бруни. Прочіе образа прежніе. Малая церковь, подъ цвѣтной мраморъ, съ позолотою. Здѣсь замѣчательны плафонъ, изображающій Сошествіе Св. Духа, труды художника-любителя, Г. Майкова, и образа по стѣнамъ, работы Г-на Нефа. Въ украшеніи церквей самое богатство имѣетъ какую-то величественную простоту, отличительную черту православныхъ храмовъ. Здѣсь искусство не обременяетъ зданія излишними, свѣтскими украшеніями, но вполне соотвѣтствуетъ своему назначенію. Обѣ церкви возобновлены по прежнимъ рисункамъ, съ величайшею точностію. Теперь перейдемъ въ нижній этажъ, въ которомъ устроено помѣщеніе для Ихъ Императорскихъ Высочествъ Великихъ Князей.

Комнаты сего яруса, до пожара Дворца были необитаемы и служили кладовыми. Теперь это отдѣленіе отличается не только изяществомъ отдѣлки, но и необыкновенными удобствами. Все здѣсь принаровлено къ занятіямъ пола и возраста. Въ художественномъ отношеніи, замѣчательна здѣсь готическая зала, съ колоннами превосходной кружевной отдѣлки, въ нишахъ которыхъ, стоятъ статуи Среднихъ Вѣковъ.

Въ верхнемъ этажѣ, въ угловой части зданія, окнами на Неву и на Адмиралтейство, находится отдѣленіе Его Императорскаго Величества Государя Императора, отдѣланное съ прежнею простотою, и украшенное драгоценными произведеніями живописи. Между ими особенно замѣчательны парадъ въ Петербургѣ, писанный Ладюрнеромъ, парадъ въ Берлинѣ, писанный Крюгеромъ, и парадъ Наполеоновскій въ Парижѣ, писанный Вернетомъ. Надъ Кабинетомъ Его Императорскаго Величества устроено помѣщеніе для военно-служителей при телеграфѣ и комнаты для телеграфическихъ работъ. Телеграфическія линіи идутъ отъ Зимняго Дворца въ Кронштадтъ и въ Варшаву. Последнее извѣстіе изъ Варшавы получено въ *полтора часа!*—По объемамъ стогорамъ свѣтлаго и просторнаго корридора верхняго этажа, находятся помѣщенія для воспитателей Ихъ Императорскихъ Высочествъ, и комнаты для различнаго употребленія, по придворной службѣ.

И такъ, въ годъ времени, отъ весны 1838 до весны 1839 года, отдѣланы, въ трехъ этажахъ, помѣщенія для всей Высочайшей Фамиліи, и парадныя

бы powiedzieć, z Tysiąca i Jednej Nocy, z czarownych zmysłów Wschodu. Lecz, oto Wschód w całym swym blasku i spaniałości; oto część tej dziwnej Algambry, dla której podziwienią spływali się wędrownicy do Grenady, do mieszkanią mądrych i oświeconych Kalifów. Z pokoju toaletowego wchodzi się do pokoju, ozdobionego od góry do dołu wyzłocanymi i kolorowymi arabeskami, w gęście orientalnemu; przez różnobarwne okno przenika jakieś nieopisane światło. Pod ogromnym zwierciadłem urządzona, równie z podłogą, marmurowa wanna, a ze zwierciadła wybija woda. Podługą wystana miękkim, wschodnim kobiercem, pod sklepieniem latarnia ze szkła różowych. Nie jest to pokój, ale poetyczny ustęp świetnego czasu Kalifatu Grenadyjskiego! Algambra wydana pędzlem Alexisa, a po śmierci tego doskonałego artysty, robota dokończona przez P. Hermanna. Obszerny, światły korytarz, oddziela pokoje Ich Cesarzkich Wysokości Wielkich Xiążąt Konstantego, Nikołaja i Michaiła od czasowych apartamentów Jego Cesarzkiej Wysokości Cesarzowej Nasłednicy Tronu. W pokojach młodych Wielkich Xiążąt wszystko zastosowane do Ich wieku i zatrudnień. Czasowy apartament Cesarzowej Nasłednicy Tronu godny zwrócić uwagi, że w nim pokoje niektóre zostawione są w tej samej powierzchowności, w jakiej one były wówczas, kiedy je zajmował szczęśliwie teraz Panujący Cesarz Jego Mość, będąc jeszcze Wielkim Xięciem, a pod Nim zmarły Cesarz ALEXANDER PAWŁOWICZ, dla którego, przy Jego urodzeniu, wyporzadzone były te pokoje, zostawione teraz w dawniejszej powierzchowności. W témże piętrem są dwie kaplice. Większa kaplica, na białych ścianach, ozdobiona bogatą pozłotą. Szczególniej tu zastanawiają uwagę obraz Zmartwychwstania Chrystusa na suficie, przez Pana Basina i czterech Ewangelistów P. Bruni. Inne obrazy są dawniejsze. Mniejsza kaplica, kolorowego marmuru z pozłotą. Tu zwraca uwagę sufit, wystawiający Zstąpienie Ducha Św. praca artysty-amatora, P. Majkova, i obrazy na ścianach, pędzla P. Neffa. W ozdobie kaplic samo bogactwo ma jakąś spaniałą prostotę, odznaczającą cechą prawowiernych kościołów. Tu sztuka nie obciąża budowy zbyt ciężkim światowych ozdób, ale zupełnie odpowiada swojemu przeznaczeniu. Obie kaplice odnowione podług dawniejszych abrysów, z jak największą dokładnością. Przejdźmy teraz do niższego piętra, w którym urządzone mieszkanie dla Ich Cesarzkich Wysokości Wielkich Xiężniczek.

Pokoje tego piętra przed pożarem Pałacu były niezamieszkałe i służyły na składy. Teraz ten oddział odznacza się, nie tylko pięknoscia roboty, ale niezwyčajnymi wygodami. Wszystko tu zastosowane do zatrudnień pici i wieku. We względzie sztuk, godna tu uwagi gotycka sala z kolumnami przewybornej roboty koronkowej, a w ich framugach umieszczone są posagi średnich wieków.

Na górnym piętrem, w węgielnej części budowy, oknami na Nową i do Admiralicji, znajduje się oddział Jego Cesarzkiej Mości, wykonany z dawniejszą prostotą, a ozdobiony drogiemi dziełami malarstwa. Między nimi szczególniejgodne uwagi: parada w Petersburgu, pędzla Ladiurnera, parada w Berlinie Klügera i parada Napoleona w Paryżu, malowana przez Werneta. Nad gabinetem Jego Cesarzkiej Mości wybudowane jest miejsce dla służby wojskowej przy telegrafii i pokoje dla telegraficznych robot. Linie telegraficzne idą od zimowego Pałacu do Kronsztadtu i Warszawy. Ostatnie wiadomości z Warszawy otrzymano w półtorej godziny! Po obu stronach światłego i obszernego korytarza górnego piętra znajduje się miejsce dla osób, należących do wychowania Ich Cesarzkich Wysokości i pokoje do różnych potrzeb służby dworu.

A tak w jednym roku, od wiosny 1838 do wiosny 1839 roku, zrobione we trzech piętach pomieszczenia dla całej Najjaśniejszej Familii, i paradne pokoje przyją-

пріемныя комнаты! Всѣхъ отдѣльныхъ комнатъ больше ста, а въ томъ числѣ девять огромныхъ залъ и три галереи. Это больше, нежели удивительно! Прочія отдѣленія Дворца быстро оканчиваются отдѣлкою, и все будетъ совсѣмъ готово въ половинѣ Іюня *).

Мы сказали, что первое чудо въ этомъ дѣлѣ есть быстрота въ производствѣ работъ; второе чудо есть красота и изящество отдѣлки, а третье чудо прочность работы и удобство въ помѣщеніи. Теперь, пожаръ во Дворцѣ—дѣло невозможное! Кромѣ паркета, дверей и оконъ, въ цѣломъ зданіи нѣтъ куска дерева: вездѣ камень и желѣзо. Небольшія комнаты всѣ со сводами, а въ большихъ залахъ и галереяхъ потолки устроены на желѣзныхъ перекладинахъ, особаго изобрѣтѣнія. Своды и потолки между желѣзными перекладинами сложены изъ горшковъ, нарочно для сего дѣлаемыхъ **). Эти своды чрезвычайно легки и такъ прочны, что когда надлежало, въ нѣкоторыхъ мѣстахъ, проломать отверстія для оконъ, то едва могли разбить своды, ломомъ. Стѣны верхняго этажа, находящіяся надъ большими залами, устроены также изъ горшковъ кладенныхъ въ желѣзныхъ рамахъ, прирѣзанныхъ къ потолкамъ, и такимъ образомъ стѣны эти можно назвать висѣющими, потому что онѣ ни на чемъ не упираются, но прирѣзаны сверху—Стропила всѣ желѣзные, и чердаки, подъ желѣзною крышею, представляютъ удивительное зрѣлище по отдѣлкѣ и пространству. Это дивное устройство можно видѣть изъ всѣхъ комнатъ, куда освѣщеніе проникаетъ сверху. Вода проведена въ комнаты трубами, вездѣ, гдѣ только нужно. Все зданіе отопляется снизу, изъ подваловъ, въ которыхъ устроены печи, по методу Генерала-Майора Амосова. Комнаты нагреваются посредствомъ трубъ, находящихся въ стѣнахъ, изъ которыхъ продѣланы душники.

Не взирая на быстроту въ отдѣлкѣ, въ комнатахъ нѣтъ ни малѣйшей сырости, потому что старинныя стѣны были всегда сухи, а новыя прирѣзаны высушены искусственною теплотою и провѣтриваніемъ. Температура вездѣ ровная и пріятная, и нигдѣ нѣтъ сквознаго вѣтра. Лѣсъ для паркетовъ, дверей и оконъ выбранъ самый прочный и сухой, а потому полы вездѣ ровны, какъ зеркало, и двери сходятся, какъ вылитыя изъ металла. Кромѣ парадныхъ лѣстницъ, во всю высоту зданія, отъ подвала до чердака, утверждена чугунная круглая лѣстница, а изъ нижняго входа до третьяго яруса устроена подъемная машина, съ такимъ легкимъ механизмомъ, что одинъ человѣкъ, безъ малѣйшаго напряженія силъ, можетъ поднимать и опускать по нѣскольку человѣкъ, однимъ разомъ.

Не было ни одного человѣка въ Россіи, который бы не скорбѣлъ душою объ истребленіи огнемъ Царскаго жилища. Всѣ мы помнимъ это горестное время, когда жители столицы сходились и расходились печальными, и говорили объ этомъ событіи, какъ о собственной потерѣ. Одно утѣшеніе было для насъ въ томъ, что всѣ мы снова увидѣли, какимъ священнымъ узломъ соединены сердца Русскія, и что высокое чувство любви къ Царскому Роду не только не охлаждаетъ на Руси, а напротивъ, усиливается, по мѣрѣ возрастающаго просвѣщенія, которое убѣждаетъ насъ, что сила и счастье Россіи зависятъ единственно отъ безпредѣльной нашей любви и довѣренности къ Царямъ и безусловнаго повиновенія Ихъ волѣ. Всѣ сословія готовы были жертвовать своимъ достояніемъ, на возобновленіе Дворца, но Царь нашъ принялъ только жертву чувствъ нашихъ! Теперь всѣ вѣрные сыны Россіи радуются душою о возрожденіи Царскаго жилища, и возсылаютъ усердныя молебны ко Всевышнему, да исполнитъ всѣ блага добродушію нашему Государю и Его Августѣйшему Семейству въ Его возобновленномъ Родительскомъ Домѣ. (Смб. В.)

*) Остается отдѣлать большое отдѣленіе для Его Императорскаго Высочества Государя Цесаревича Наслѣдника Престола, два отдѣленія, называемыя первою и второю запасными половинами, и двѣ огромныя залы. Для Георгіевской Залы, ямары еще не привезены изъ Італіи. Первая запасная половина соединяется со второю новою Александровскою Залою, которую предположено убранъ медаліонами Графа Толстаго, въ большомъ видѣ, и баталіическими картинами изъ отечественной войны. На первой запасной половинѣ нѣтъ залъ украшены будутъ историческими картинами изъ событій настоящаго царствованія.

**) Этотъ способъ кладки сводовъ, который нынѣ начали употреблять во всѣхъ важныхъ постройкахъ въ западной Европѣ, былъ извѣстенъ въ древности въ Россіи. Останки такого свода найдены въ развалинахъ Десятинной Кіевской Церкви, а недавно и въ Московскомъ Кремлѣ.

cia. Wszystkich ukończonych pokojów więcej sta, a w tej liczbie dziewięć ogromnych sal i trzy galerie. Jest to więcej, jak zadziwiająca! Dalszych oddziałów pałacu idzie robota szybko ku końcowi i wszystko będzie całkiem gotowe w połowie Czerwca *).

Powiedzieliśmy, że pierwszy cud w tém dziele, szybkość w wykonaniu robot; drugim cudem, jest piękność i wytworność roboty, a trzecim cudem trwałość w robocie i wygoda w umieszczeniu. Teraz, pożar w Pałacu rzeczą jest nie podobną. Oprócz podłogi taflowej, drzwi i okien w całej budowli nie ma kawałka drzewa, wszędzie kamień i żelazo. Nie wielkie pokoje wszystkie sklepienie a w wielkich salach i galeriach sufity urządzone na żelaznych belkach ułożone z garnków umyślnie do tego zrobionych **). Sklepienie te nadzwyczajnie są lekkie i trwałe, tak że kiedy trzeba było, w niektórych miejscach przełamwać otwory na okna, ledwie można było rozbić sklepienie bigami. Ściany górnego piętra, znajdujące się nad wielkimi salami, urządzone także z garnków, kładzionych w żelazne ramy i przymocowanych do sufitów: takim sposobem można by, te ściany nazwać wiszącymi, dlatego że na niczem nie są oparte, lecz przymocowane u góry. Krokiew wszystkie żelazne, i poddaje pod żelaznym nakryciem stawią zadziwiające widokisko roboty i przestrzeni. To dziwne urządzenie można widzieć ze wszystkich pokojów, gdzie światło przyświeca z wierzchu. Woda sprowadzona do pokojów rurami, wszędzie gdzie tylko potrzeba. Wszystkie budowy ogrzewają się z dołu, z fundamentów, w których zbudowane piece, podług metody Jenerała Majora Amosowa. Pokoje ogrzewają się za pośrednictwem rur, znajdujących się w ścianach, z których wyprowadzone duszniki.

Pomimo szybkości roboty, w pokojach nie ma najmniejszej wilgoci, dla tego, że stare ściany były zawsze suche, a nowe wysuszone sztucznem ciepłem, i przewietrzaniem. Temperatura wszędzie równa i przyjemna, i nigdzie niema ciągów. Drzewo na posadzkę, drzwi i okna wybrano, jak najtrwalsze i suche, dla tego podłoga wszędzie równa, jak źwierciadło, a drzwi schodzą się, jak z metalu odlane. Oprócz schodów paradych przez całą wysokość budowy, od fundamentów do poddasza, utwierdzone okrągłe wschody z czugunu, a z dolnego wejścia aż do trzeciego piętra urządzona podjemna machina z tak lekkim mechanizmem, że jeden człowiek, bez najmniejszego natężenia sił, może podnosić i spuszczać po kilku ludzi za jednym razem. Nie było ani jednego człowieka w Rosyi, któryby nie smucił się w duszy, z przyczyny zniszczenia ogniem mieszkania Monarszego. Wszyscy pamiętamy ten czas smutny, kiedy mieszkańcy Stolicy schodzili się i rozchodzili, i mówili o tém nieszczęściu tak, jak o własnej stracie. Jedyna była pociecha dla nas w tém, że wszyscy obaczyliśmy nazwano: jak świętym węzłem połączone są serca ruskie i że wysokie czucie miłości do Monarszej Familii, nie tylko nie ostygła w Rosyi, ale przeciwnie, powiększa się, w miarę wzrastającego oświecenia, które przekonywa nas, że siła i szczęście Rosyi zawisły jedynie od nieograniczonej naszej miłości i ufności w Monarchach, i bezwarunkowego poddania się Ich woli. Wszystkie stany gotowe były ofiarować swoje majątki, na odbudowanie Pałacu, lecz Cesarz przyjął tylko ofiarę uczuć naszych! Teraz wszyscy wierni synowie Rosyi radują się z całej duszy z odbudowania Cesarzkiego mieszkania, i zasyłają serdeczne modły do Najwyższego, aby zesłał wszystkie pomyślności dobremu naszemu Monarsze i Jego Najjaśniejszej Familii, w Jego odbudowanym Rodzicielskim Domu. (G.S.P.)

*) Pozostaje ukończyć wielki oddział dla Jego Cesarzkiej Wysokości Pana Cesarzewicza Następcy Tronu, dwa oddziały, nazywane pierwszy i drugi apartamenty zapasne, i dwie ogromne sale. Do sali Sw. Jerzego marmury jeszcze nie są przywiezione ze Włoch. Pierwszy zapasny apartament łączy się z drugą nową Salą Alexandra, którą zamierzono przyozdobić medalami Hrabiego Tołstoja, w zastosoowanej wielkości, i obrazami bitew z wojny ojezystej. W pierwszym apartamencie zapasnym pięć sal będzie przyozdobionych historycznymi obrazami wypadków teraźniejszego panowania.

**) Sposób ten układania sklepień, zaczęty teraz być używanym we wszystkich, większego znaczenia, budowach Zachodniej Europy, znajomy był w Rosyi za dawnych czasów. Szczątki takiego sklepienia znaleziono w rozwalinach cerkwi Kijowskiej, Diesiantinną zwanej, a nie dawno i w Moskwie w Kremlu.